

РЕФЕРАТ

Тема дипломной работы: Хасидизм в интерпретации М. Бубера.

Структура и объем работы: работа состоит из Введения, трех глав, Заключение и Списка использованных источников, насчитывающего 68 позиций. Общий объем работы составляет 64 страницы.

Ключевые слова: религиозный экзистенциализм; философия диалога М. Бубера; иудаизм; мистика; хасидизм; хасидская литература; «Хасидские истории» М. Бубера; «Рассказы о необычном» рабби Нахмана из Брацлава; роман М. Бубера «Гог и Магог».

Цель работы – раскрыть связь хасидизма и философии диалога М. Бубера, показать специфику его интерпретации хасидизма.

Актуальность работы обусловлена непреходящей аксиологической значимостью как хасидизма, так и философии диалога М. Бубера, а также недостаточной исследованностью этих явлений в их взаимосвязи в современной культурологии, особенно белорусской.

Объект исследования – хасидизм как социокультурный феномен и философия диалога М. Бубера.

Предмет исследования – интерпретация хасидизма в диалогической философии М. Бубера.

Методологическая база исследования – философия диалога М. Бубера и Ф. Розенцвейга и концепция межкультурного диалога М. М. Бахтина и В. С. Библера; **основные методы** – культурно исторический, герменевтический, аксиологический.

Выводы. Установлено, что на формирование философии диалога главным образом повлияло открытие М. Бубером хасидизма. Философ раскрыл гуманистический потенциал хасидизма как для интеллектуалов, так и для широкого круга читателей. Мыслитель желал познакомить читателя с безгранично радостной и благочестивой философией хасидизма, создавая переводы отдельных легенд и сказок, редактируя и издавая собственно хасидские истории. Хасидская община, согласно Буберу, отражает подлинные отношения человека с миром, дает почувствовать свою значимость и свое участие в процессе гармонизации мира. В романе «Гог и Магог» М. Бубер осмысливает особую миссию народа Израиля, описывая различные подходы к Избавлению и Исправлению мира. В самой философии хасидизма размежевывается мессианское Избавление народа и мистическое Избавление души, в котором сама личность принимает участие. Учение об Избавлении в хасидизме перемещает мессианские идеи из эсхатологии в область личного Избавления.

Практическая значимость. Результаты исследования могут быть использованы при изучении дисциплин «Диалог культур», «История мировой культуры», «История еврейской культуры и литературы», а также для расширения переводов из Бубера и хасидской литературы на белорусский, русский языки.

РЭФЕРАТ

Тэма дыпломнай работы: Хасідызм ў інтэрпрэтацыі М. Бубера.

Структура і аб'ём работы: работа складаецца з Уводзін, трох Раздзелаў, заключэння і Спіса выкарыстаных крыніц, які налічвае 68 пазіцый. Агульны аб'ём работы складае 64 старонак.

Ключавыя словы: рэлігійны экзістэнцыялізм; філасофія дыялогу Марціна Бубера; іудаізм; містыка; хасідызм; хасідская літаратура; “Хасідскія гісторыі” М. Бубера; “Аповеды пра незвычайнае” рабі Нахмана з Брацлава; раман М. Бубера “Гог і Магог”.

Мэта даследавання – раскрыць сувязь хасідызму і філасофіі дыялогу М. Бубера, паказаць спецыфіку яго інтэрпрэтацыі хасідызму.

Актуальнасць: вечная аксіялагічная значнасць як хасідызму, так і філасофіі дыялогу М. Бубера, а таксама недастатковая даследаванне гэтых з'яў у іх узаемасувязі ў сучаснай культуралогіі, асабліва беларускай.

Аб'ект даследавання – хасідызм як сацыякультурны феномен і філасофія дыялогу М. Бубера.

Прадмет даследавання – інтэрпрэтацыя хасідызму ў дыялагічнай філасофіі М. Бубера.

Метадалагічная база даследавання – канцэпцыі філасофіі дыялогу М. Бубера, Ф. Розенцвейг і міжкультурнага дыялогу М. М. Бахціна і В. С. Біблера; **асноўныя метады** – культурна-гістарычны, герменеўтычны, аксіялагічны.

Вынікі. Устаноўлена, што на фарміраванне філасофіі дыялогу галоўным чынам паўплывала адкрыццё М. Буберам хасідызму. Філософ раскрыў гуманістычны патэнцыялу хасідызму як для інтэлектуалаў, так і для шырокага кола чытачоў. Мысліцель жадаў пазнаёміць людзей з бязмежна радаснай і набожнай філасофіяй хасідызму, ствараючы пераклады асобных легенд і казак, рэдагуючы і выдаючы ўласна хасідскія гісторыі. Хасідская абшчына, паводле Бубера, адлюстроўвае сапраўдныя адносіны чалавека са светам, дае яму адчуць сваю значнасць і свой удзел у працэсе гарманізацыі свету. У рамане “Гог і Магог” М. Бубер асэнсоўвае асаблівую місію народа Ізраіля, апісваючы розныя падыходы да Збавення і Выпраўлення свету. У самой філасофіі хасідызму адрозніваецца месіянскае Збавенне свету і містычнае Збавенне душы, у якім сама асоба прымае ўдзел. Вучэнне пра Збавенне ў хасідызму перамяшчае месіянскія ідэі з эсхаталогіі ў вобласць асабістага Збавення.

Практычная значнасць. Вынікі даследавання могуць быць выкарыстаны пры вывучэнні дысцыплін “Дыялог культур”, “Гісторыя сусветнай літаратуры”, “Гісторыя габрэйскай культуры і літаратуры”, а таксама для пашырэння перакладаў з Бубера і хасідскіх літаратуры на беларускую і рускую мовы.

ABSTRACT

Diploma Thesis: Hasidism in the interpretation of M. Buber.

Structure and scope of work: the work consists of an Introduction, three chapters, a Conclusion and a List of used sources with 68 entries. The total amount of work is 64 pages.

Keywords: religious existentialism; the philosophy of M. Buber's dialogue; judaism; mysticism; hasidism; hasidic literature; M. Buber's 'Tales of the hasidism'; rabbi Nachman's stories about extraordinary from Bratslav; M. Buber's novel 'Gog and Magog'.

The aim of the research is to reveal the connection between hasidism and the philosophy of M. Buber's dialogue and to show the specific character of his interpretation of hasidism.

Urgency of the research: the relevance of the work is due to the eternal axiological significance of both Hasidism and the philosophy of M. Buber's dialogue as well as the insufficient research of these phenomena in their interrelation in contemporary cultural studies, especially the Belarusian one.

The object of the research is Hasidism as a socio-cultural phenomenon and the philosophy of M. Buber's dialogue.

The subject of the research is the interpretation of Hasidism in the M. Buber's dialogue philosophy.

The methodological basis of the research is the concept of M. Buber's and F. Rosenzweig's philosophy dialogue and the conception of the intercultural dialogue of M.M. Bakhtin and V.S. Bibler. **Basic methods** – cultural-historical, hermeneutic, axiological.

The obtained results. It is established that the formation of the philosophy of dialogue was mainly influenced by the discovery of M. Buber's Hasidism. The philosopher revealed the humanistic potential of Hasidism both for intellectuals and for a wide range of readers. The sophist wanted the reader to know the unlimitedly joyful and pious philosophy of Hasidism, creating the translations of several legends and fairy tales, editing and publishing the Hasidic histories themselves. The Hasidic community, according to Buber, reflects the true relationship of a person with the world, makes it feel important and participate in the process of harmonizing the world. In his novel 'Gog and Magog' M. Buber comprehends the special mission of the people of Israel, describing various approaches to the Deliverance and the Correction of the world. In the philosophy of Hasidism itself the messianic Redemption of the people and the mystical Deliverance of the soul are delimited in which the person participates. The doctrine of the Redemption in Hasidism moves the messianic ideas from eschatology to the realm of personal Redemption.

The practical value of the research. The results of the research can be used in the study of such disciplines as 'Dialogue of Cultures', 'History of World Literature', 'History of Jewish Culture and Literature', and also for the increase of the Buber's translations into Belarusian and Russian languages as well.